

Vnitrosemestrální písemka — Základy matematiky, B, 4. 11. 2005

Jméno:
 UČO:

Hodnocení						

Na každý příklad získáte nezáporný počet bodů. Celkový součet bude zaokrouhlen na celé body. Maximum 20 bodů. Pro řešení použijte volné místo nebo druhou stranu. Na vypracování máte 90 min.

1. (2 body (za každou správnou odpověď 1/2, chybnou $-1/2$, bez odpovědi 0)) Odpovězte (škrtnutím nehodícího se **ano** nebo **ne** na patřičném řádku), zda jsou pravdivá následující tvrzení:

- (a) **ne** $\{\emptyset\} \cup \{\{\emptyset\}\} = \{\emptyset\} \cap \{\{\emptyset\}\}$
- (b) **ne** $\{\{\emptyset\}\} \in \{\emptyset\} \times \{\{\emptyset\}\}$
- (c) **ano** $\{\emptyset, \{\{\emptyset\}\}, \{\emptyset, \{\emptyset\}\}\} \subseteq \mathcal{P}(\mathcal{P}(\{\emptyset\}))$
- (d) **ano** $A^\emptyset = B^\emptyset$ pro libovolné neprázdné množiny A, B .

2. (5 bodů (za každou správnou odpověď 1/3, chybnou $-1/3$, bez odpovědi 0)) Do každého pole tabulky doplňte **ano** (resp. **ne**), jestliže daná relace ρ na množině všech kladných celých čísel \mathbb{N} splňuje (resp. nesplňuje) příslušnou vlastnost.

$$\begin{array}{ll}
 a \rho b & \iff 2 \mid a + b \\
 a \rho b & \iff 2^a \leq b \\
 a \rho b & \iff |a - b| \geq 1 \\
 a \rho b & \iff a \mid b^2 \\
 a \rho b & \iff (a + b)^2 = a^2 + b^2
 \end{array}$$

reflexivní	symetrická	tranzitivní
Ano	Ano	Ano
Ne	Ne	Ano
Ne	Ano	Ne
Ano	Ne	Ne
Ne	Ano	Ano

3. (2 body) Určete kolik prvků má množina $\{A, A - B, \emptyset\}$.

(Pozor, odpovědi se liší v závislosti na množinách A a B .)

$A = \emptyset$ — jeden prvek

$A \neq \emptyset, A \subseteq B$ — dva prvky

$A \neq \emptyset, A \cap B = \emptyset$ — dva prvky

Jinak $[A - B \neq \emptyset \text{ (tj. } A \not\subseteq B\text{)}, A \cap B \neq \emptyset \text{ (tedy i } A \neq \emptyset\text{)}]$ — tři prvky.

4. (2 body) Dokažte, že pro libovolné množiny A, B a C platí

$$C \subseteq A \implies (A \cap B) \cup C = A \cap (B \cup C).$$

„ \subseteq “ Pro x libovolné:

$$x \in (A \cap B) \cup C \implies$$

$$(x \in A \wedge x \in B) \vee x \in C \implies$$

$$(x \in A \vee x \in C) \wedge (x \in B \vee x \in C) \implies [\text{neboť } C \subseteq A]$$

$$x \in A \wedge (x \in B \vee x \in C) \implies$$

$$x \in A \cap (B \cup C).$$

„ \supseteq “ Pro x libovolné:

$$x \in A \cap (B \cup C) \implies$$

$$x \in A \wedge (x \in B \vee x \in C) \implies$$

$$(x \in A \wedge x \in B) \vee (x \in A \wedge x \in C) \implies [\text{neboť } C \subseteq A]$$

$$(x \in A \wedge x \in B) \vee x \in C \implies$$

$$x \in (A \cap B) \cup C.$$

5. (2 body) Nechť je dána množina A , neprázdná množina I a systém množin $\{A_i | i \in I\}$. Dokažte, že potom

$$A \times \bigcap_{i \in I} A_i = \bigcap_{i \in I} (A \times A_i).$$

„ \subseteq “ Pro x libovolné:

$$\begin{aligned} x \in A \times \bigcap_{i \in I} A_i &\implies \\ x = (y, z), \text{kde } y \in A, z \in \bigcap_{i \in I} A_i &\implies \\ y \in A \wedge (\forall i \in I)(z \in A_i) &\implies \\ (\forall i \in I)(y \in A \wedge z \in A_i) &\implies \\ (\forall i \in I)(x = (y, z) \in A \times A_i) &\implies \\ x = (y, z) \in \bigcap_{i \in I} (A \times A_i). & \end{aligned}$$

„ \supseteq “ Pro x libovolné:

$$\begin{aligned} x \in \bigcap_{i \in I} (A \times A_i) &\implies \\ (\forall i \in I)(x \in A \times A_i) &\implies \\ (\forall i \in I)(x = (y, z) \wedge y \in A \wedge z \in A_i) &\implies \\ x = (y, z) \wedge y \in A \wedge (\forall i \in I)(z \in A_i) &\implies \\ x = (y, z) \wedge y \in A \wedge z \in \bigcap_{i \in I} A_i &\implies \\ x = (y, z) \in A \times \bigcap_{i \in I} A_i. & \end{aligned}$$

6. (3 body) Nechť A, B jsou neprázdné množiny a definujme zobrazení $f : \mathcal{P}(A) \times \mathcal{P}(B) \rightarrow \mathcal{P}(A \cup B) \times \mathcal{P}(A \cap B)$ předpisem $f((X, Y)) = (X \cup Y, Y \cap X)$.

Rozhodněte, zda je zobrazení f injektivní. (Odpověď zdůvodněte.)

Ne. $f((\emptyset, X)) = f((X, \emptyset))$ pro libovolné $X \subseteq A \cap B$.

Rozhodněte, zda je zobrazení f surjektivní. (Odpověď zdůvodněte.)

Ne. $(\emptyset, A \cap B)$ nemá vzor.

V obou případech předpokládáme, že $A \cap B \neq \emptyset$. Pokud by $A \cap B = \emptyset$, pak je f bijekce.

7. (4 body) Buď $A = \{1, 2, 3, 4\}$. Nalezněte: (Relace i zobrazení zadávejte výčtem prvků z množiny $A \times A$.)

- (a) dvojici relací R, S na množině A takových, že $R \subseteq S$, $R \neq S$, R je zobrazení a S je relace, která je tranzitivní a není reflexivní;
např. $R = \{(1, 1), (2, 1), (3, 1), (4, 1)\}$, $S = R \cup \{(2, 2)\}$
- (b) injektivní zobrazení $f : A \rightarrow A$, které není symetrickou relací;
např. $f = \{(1, 2), (2, 1), (3, 3), (4, 4)\}$.
- (c) symetrickou relaci R na množině A , která není zobrazením;
např. $R = \emptyset$, nebo $R = \{(1, 1)\}$, nebo $R = A \times A$.
- (d) relaci R na množině A takovou, že $R \circ R = A \times A$, přičemž $R \neq A \times A$.
např. $R = A \times A - \{(1, 1)\}$, nebo $R = \{(1, 1), (2, 1), (3, 1), (4, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4)\}$.